

Joensuun kaupungin sopeutumissuunnitelman ilmastomuutokseen sekä Joensuun kaupungin kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman hyväksyminen

KH 04.12.2023 § 465
1715/00.01.02.01/2023

Joensuun kaupungin sopeutumissuunnitelma ilmastomuutokseen

Joensuun konsernistrategiassa linjataan, että kaupunki on ilmastotyön edelläkävijä, toteuttaa ilmastoviisasta rakentamista ja lisää luonnon monimuotoisuutta. Kaupungin kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden toteuttamiseksi laadittiin ilmasto-ohjelma, jonka toimenpiteet toteuttamalla voimme onnistua tavoitteen saavuttamisessa. Ilmasto on kuitenkin jo lämmennyt ja tulee myös tulevaisuudessa lämpenemään kasvihuonekaasupäästöjen lisääntymisen vuoksi, vaikka kaikki määritetyt toimenpiteet toteutettaisiin.

Päästövähennystoimien ollessa edelleen tarpeen, on yhtä lailla tärkeää panostaa ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeutumiseen. Sopeutumalla ja varautumalla ilmastomuutoksen aiheuttamiin muutoksiin ympäristössä, voidaan välttää esimerkiksi sään ääri-ilmiöiden lisääntymisestä aiheutuvia kustannuksia. Joensuun kaupungin sopeutumistyön käynnistämiseksi ilmasto-ohjelman toimenpiteeksi on määritetty ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman laadinta, joka on asetettu myös ilmastotyön toiminnalliseksi tavoitteeksi talousarvioon vuodelle 2023. Lisäksi sopeutumistyön käynnistämiseen velvoittaa Kaupunginjohtajien ilmasto- ja energiasopimus (Covenant of Mayors), joka hyväksyttiin 13.09.2021 § 365 kaupunginhallituksessa.

SECAP-raportti

Joensuun kaupunki on liittynyt vuonna 2021 Kaupunginjohtajien ilmasto- ja energiasopimukseen (KH 13.09.2021 § 365). Liittyessään kaupunki on sitoutunut laatimaan Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman eli SECAP-raportin (eng. Sustainable Energy and Climate Action Plan). Osana toimintasuunnitelmaa tulee arvioida myös alueelliset ilmastoriskit ja -haavoittuvuudet ja määrittää arvioinnissa kasvaviksi riskeiksi tunnistetuille sektoreille toimenpiteet.

Raportilla tulee asettaa tavoitteet ilmastotyölle, arvioida suunniteltujen päästövähennystoimenpiteiden päästövähennyspotentiaalia, tuottaa skenaariot tulevaisuuden päästökehityksestä, arvioida alueelliset ilmastoriskit ja -haavoittuvuudet ja määrittää tässä arvioinnissa kasvaviksi riskeiksi tunnistetuille sektoreille toimenpiteet. Raportin muoto ja osa-alueet sekä laskennoissa käytettävät menetelmät on määritetty verkoston toimesta. Raportin sisältö perustuu ilmasto-ohjelmaan, konsultin tuottamaan aineistoon sekä sopeutumissuunnitelmaan. Raportissa ei aseteta uusia toimenpiteitä kaupungin ilmastomuutoksen hillintätyölle, mutta siihen on kirjattu samat uudet sopeutumistoimenpiteet, kuin edellä esiteltyn sopeutumissuunnitelmaan. Joensuun kaupungin tulee toimittaa SECAP-raportti verkostoa ylläpitävälle Euroopan Komissiolle 13.12.2023 mennessä. Nyt laadittu SECAP-raportti on kertaluonteinen ja sitä seurataan joka toinen vuosi Euroopan Komissiolle toimitettavalla raportilla.

Valmisteluprosessi ja seuranta

Sopeutumissuunnitelma ja SECAP-raportti on laadittu syksyn 2023 aikana kahden harjoittelijan, ilmastokoordinaattorin, toimialojen ja Sitowise-konsulttiyhtiön kanssa yhteistyönä. Sopeutumissuunnitelma on toteutettu omana työnä. SECAP-raportin konsulttityön toteuttaja kilpailutettiin kesällä 2023 ja Sitowise voitti kilpailutuksen. Sitowise vastasi raportin toteutuksessa päästölaskennoista, skenaarioiden laadinnasta, toimenpiteiden päästövähennyspotentiaalain sekä ilmastoriskien ja haavoittuvuuksien arvioinnista.

Sopeutumissuunnitelman toimenpiteille on määritetty vastuuhenkilöt ja ilmastokoordinaattorilla on kokonaisvastuu ohjelman koordinoinnista. Toimenpiteiden toteutusta seurataan ilmasto-ohjelman seurannan yhteydessä.

Sopeutumissuunnitelma ilmastonmuutokseen sekä SECAP-raportti ovat asialistan liitteenä.

Valmistelija: ilmastokoordinaattori

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

hyväksyä liitteiden mukaisesti

- 1) Joensuun kaupungin sopeutumissuunnitelman ilmastonmuutokseen ja
- 2) Joensuun kaupungin kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Ilmastokoordinaattori Tuuli Hyppänen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.